

ANICA MROSE RISSI

**NIEMAND
BEHALVE
JUU**

De perfecte leugen begint als waarheid

3 SEPTEMBER

Nieuws Net 5

‘Tragisch ongeval of dodelijke wraakactie?’

Volgens bronnen binnen het Openbaar Ministerie staat de aanklager op het punt om tot actie over te gaan in de sensationele zaak die kijkers in de hele streek schokt en in zijn greep houdt sinds de noodlottige nacht drie weken geleden, waarin een jongen van zestien tijdens een zomerkamp het leven verloor en een kampdeelnemster van dezelfde leeftijd onder verdenking kwam te staan van moord.

Naar verwachting zal aanklager Marsha Davis de zaak binnen een week ter behandeling indienen, al houdt Michael Desir, de advocaat van de tiener, vol dat zijn cliënte onschuldig is. Officieel zijn er weinig feiten bekendgemaakt, maar op internet vieren geruchten en speculaties hoogtij, aangewakkerd door berichten op social media van andere deelnemers, ouders en kampbegeleiders. Er is wel gesuggereerd dat het uitstellen van de aanklacht erop wijst dat de aanklagende partij moeilijk hard kan maken dat de vroegtijdige dood van de deelnemer géén tragisch ongeval was, maar een misdrijf uit passie.

Het parket wilde niet zeggen of de verdachte tiener zal worden berecht als minderjarige of – gezien de ernst van het vermeende misdrijf – als volwassene.’

22 AUGUSTUS, 22.58 UUR

hé
ik mis je
je weet niet hoeveel
ik wou dat ik je alles kon vertellen
ik wou dat ik je kon zeggen
dat ik spijt heb

van alles

alles behalve jou en mij

Sorry, maar ik denk dat je
een verkeerd nummer hebt

fuck you dat je haar niet bent

23 AUGUSTUS

worden, je handlanger of wat dan ook, zou verknelen. Ik wist trouwens nog altijd niet waarom je me gevraagd had. Het was pas de derde dag van het kamp en we hadden nog nauwelijks met elkaar gepraat. (Ik had überhaupt nog nauwelijks iemand gesproken.) Het voelde als een random uitnodiging, maar – lach niet – ook heel sterk als een soort lot. Als een kans om mijn lot te veranderen.

Maar dit kon ik toch niet doen. In mijn hart ben ik iemand die zich aan de regels houdt, geen dwarsligger zoals jij. Ik wilde terugkrabbelen.

Net toen de tijd zo traag ging dat hij bijna stilstond, schoot hij ineens veel te hard vooruit. Voor dat ik er erg in had, klauterde jij uit het bovenste bed, snel en geruisloos als een kat. Je trok me mee zonder een vinger uit te steken. Ik vergat mijn uitvluchten en terwijl jij de deur uit liep, viel de angst van me af en ging ik achter je aan. Ik kon nauwelijks geloven in degene die ik op dat moment, op jouw uitnodiging, was geworden.

De spanning maakte me bijna gek.

Jij ging voorop, langs de huisjes, de helling af naar het meer. Een takje onder mijn voeten maakte een geluid dat wel een donderslag leek, maar het was niet hard genoeg om de leiding te wekken, of de doden. (Oké, ik moest met mijn ogen knippen toen ik 'doden' schreef. Mijn maag verkrampte zo dat ik dacht dat ik ging overgeven, maar toen hoorde ik je lachen in mijn hoofd – je lachte altijd op zulke vreselijke momenten – en nu wil ik kotsen en huilen en lachen, allemaal tegelijk. Als ik dat voor me zie, begin jij in mijn hoofd nóg harder te lachen en dat wil ik ook: samen met jou lachen om

iets wat totaal ongepast is. Nu zit ik hier dus als een snotterig wrak door mijn tranen heen te grijnzen, en ik mis je zo fokking erg, dat kan ik toch wel zeggen?)

Het is zó raar te bedenken dat ik voor deze zomer nóóit vloekte. Je vriendschap had een slechte invloed op me.

(Nu rolt de jij in mijn hoofd met haar ogen en geeft me een por. 'Hé, je was toch iets aan het vertellen?')

Oké. Ik ga door.

Ik liep achter je aan naar het meer, naar de aanlegsteiger, en we gingen op de koele, houten planken zitten, met onze benen over elkaar geslagen. Onder ons kabbelden zacht de golven. Je leunde achterover op je handen, keerde je gezicht naar de sterren en straalde zo'n totale rust uit dat ik me afvroeg welke problemen je achter je liet. Je lachte naar het heelal alsof het van jou was, en lachte toen op dezelfde manier naar mij. 'Heb je óóit iets beters gedaan?' vroeg je, al zeker van het antwoord.

'Ik was zó zenuwachtig,' gaf ik toe. 'Ik heb nog nooit zo duidelijk de regels overtreden. Ik geloof niet dat ik voor een crimineel leven in de wieg ben gelegd.'

Je schudde je hoofd. 'Hier ben je voor geboren. Je bent een ninja. Een vos. Niemand die zo godvergeten goed onder de radar kan blijven.' Ik wist niet of je me plaagde of serieus was of allebei, maar er ging een gevoel van duizeligheid door me heen. Een giechelend geluid ontsnapte me en jij lachte ook, geruisloos, met schokkende schouders en je lippen stijf op elkaar om het niet uit te gieren.

Onder ons wiebelde de steiger, de geur van water drong mijn neus binnen en ik vroeg: 'Slapen vissen ook?' En jij grinnikte keihard en begon zó te lachen dat je bijna omviel.

'Je bent zó random,' zei je toen je weer kon ademen. Het klonk als het mooiste compliment dat ik ooit had gekregen.

Je gezicht werd weer serieus, je voelde in je zak, haalde er iets uit en kondigde aan: 'Ik heb iets meegesmokkeld.'

Op dit moment had ik me voorbereid sinds die dag op de basisschool dat er een agent in de klas kwam om ons te waarschuwen voor de gevaren van groepsdruk, maar niemand had me ooit eerder sigaretten of drugs aangeboden. (Ik zei toch al hoe beschermd ik ben opgevoed.) Beleefd maar beslist sloeg ik het af.

'Nee, dank je. Ik rook niet.'

'Wat?' Je knipperde met je ogen en stikte weer van het lachen. 'O my god, raaandommm,' zong je en toen je je hand opendeed zag ik wat erin lag: twee reepjes kauwgom. De witte papiertjes glansden in het maanlicht. Net als onze grijns.

'Ik dacht dat je sigaretten bedoelde. Of wiet misschien,' legde ik uit. 'In het donker zag het eruit als een joint.'

Je schudde je hoofd.

'Oké, Randy.'

Ik vond het niet eens vervelend, ik was alleen maar blij dat je me een bijnaam had gegeven. Ik nam de kauwgom aan, stopte hem in mijn mond en jij haalde een aansteker uit je hoody. Je knipte hem aan en in je ogen danste een vuurtje.

'De eerste regel van criminelen is: vernietig altijd je bewijsmateriaal,' zei je plechtig. Je hield het kauwgompapiertje in de vlam en we zagen het verbranden. De as waaide het water in en verdween, en je gaf de aansteker aan mij.

Als ik de tijd kon terugdraaien, ons een kans kon geven om opnieuw te beginnen – kon uitzoeken hoe het anders met je had kunnen aflopen – naar welk moment zou ik dan willen teruggaan? Daar denk ik veel over na. Ik weet dat het een zinloze vraag is. Ik zal heus geen tijdmachine vinden of ontdekken dat ik de zomer nog eens kan overdoen als ik wakker word. Toch lijkt het antwoord belangrijk, alsof ik dat moet uitzoeken. Alsof ik het moment kan aanwijzen waarop het zo misging. Dan zou ik het verschrikkelijke einde misschien kunnen herschrijven.

Dr. Rita, de therapeut naar wie ik van mijn ouders toe moet zodat ze me hier niet zelf doorheen hoeven te slepen, zegt dat ik mezelf niet de schuld kan geven van wat er gebeurd is, en dat doe ik ook niet. Ik geef Jackson de schuld. Duh.

En soms, een heel klein beetje, op de allerergste momenten, geef ik jou de schuld, of vraag ik me op zijn minst af hoe ik jou had kunnen overtuigen. Ik weet dat het niet mijn schuld is wat er allemaal met jou en hem is gebeurd, maar dat voorkomt niet dat mijn hersenen of mijn hart maar blijven doormalen over de stel-dat-vragen. En dat zijn er heel veel.

Dit is bijvoorbeeld een grote: stel dat ik die laatste nacht, de nacht van het ongeluk, toen jij uit je bed klom – en naar links stapte om de krakende plek op de middelste sport van het trapje te ver-

mijden – stel dat ik me toen niet stil had gehouden en gedaan had alsof ik sliep? Stel dat ik ook uit bed was gekomen, achter je aan naar buiten was gelopen en erop had gestaan mee te gaan als het overbodige wiel aan jullie fiets dat ik soms was? Zou jij me dan hebben weggestuurd? Of Jackson? Zou dat iets hebben veranderd? Of alles? Of niets?

Het doet pijn om hierover na te denken. Het doet pijn om me voor te stellen hoe anders het allemaal had kunnen zijn, op duizend-en-een manieren. Ik zou je berichtjes kunnen schrijven die je écht zou lezen en beantwoorden. Ik zou in het weekend naar je toe kunnen komen. Je weer echt aan het lachen maken.

Maar dat is niet gebeurd. Je lacht niet. Niet meer. Nooit meer.

Dat vind ik zo erg en ik kan het je niet eens meer vertellen.

Ik mis je meer dan je ooit zult weten.

Liefs,
Kayla

27 AUGUSTUS

ons gezin hoog te houden; op een elite-universiteit natuurlijk. Bla-bla-bla.)

Niet dat ik dol op of goed in natuurkunde ben, maar ik dacht dat zo'n wetenschapskamp in elk geval propvol nerds zou zitten. Dan maakt het niet uit als ik sociaal onhandig ben of een soort van eenling, want dan zou ik daar goed bij passen.

Maar helaas: ik werd afgewezen en kwam zelfs niet op een reservelijst. Dus gaf Adele me op voor Camp Cavanick ('Een zomer vol plezier. Levenslange herinneringen. Exclusief voor jongeren!'), zónder mijn toestemming (al beweerde ze er met mij over gepraat te hebben), en hoewel ze me er nou ook weer niet schreeuwend en tegenspartelend naartoe hebben gesleept – ik heb heus nog wel enige waardigheid – heb ik de weken voor mijn vertrek iedereen het leven zo zuur mogelijk gemaakt, voor het geval ze mochten denken dat ze gewonnen hadden en ik me ook maar enigszins zou gaan vermaken. Waardoor ze natuurlijk des te opgeluchter waren dat ze me ergens in een verre uithoek konden droppen, zodat ze acht weken lang van me verlost waren. Ik zou me misschien wel rot voelen over mijn gedrag, maar als puber is het mijn taak hen te helpen zich los te maken van mij en me zo ongeveer te gaan haten, zodat ze zich, wanneer het mijn tijd is om het nest te verlaten, niet al te hopeloos en verdrietig voelen. Eigenlijk is mijn wangedrag dus erg altruïstisch, begrijp je? GRAAG GEDAAN, OUDERS! Haha.

Maar ik vermoed dat ik mezelf voor de gek hield. Ik bereidde me voor op de ergste en eenzaamste zomer van mijn leven (alleen zijn met andere

mensen om je heen is veel erger dan alléén alleen zijn; in mijn eentje ben ik nooit eenzaam, tenminste tot nu toe niet), maar toen kwam ik jou tegen. Het beste wat me ooit is overkomen.

Is het echt beter liefde gekend en verloren te hebben, dan nooit te hebben liefgehad?

Ik dacht dat Shakespeare dat had geschreven, maar ik heb het net op Google gecheckt en het was Alfred Lord Tennyson. Toch is 'beter liefde gekend en verloren Shakespeare' een van de vaakst gegeven suggesties voor automatisch invullen, dus ik zal wel niet de enige zijn die dat dacht. Shakespeare krijgt toch overal de eer voor? Al die andere dode schrijvers zullen wel de pest aan hem hebben.

Ik heb het gevoel dat ik pas mezelf werd toen ik jou ontmoette. Ik was een larve. Een gewone, onopvallende rups, die door jou veranderde in een praaachtige vlinder. Het is alsof jij mijn beste versie zag en me daardoor hielp die te worden.

Ik weet niet eens meer wie ik was voordat ik jouw beste vriendin werd. Ik weet niet wie ik nu ben zonder jou. Ooit zal die nieuwe werkelijkheid wel tot me doordringen, maar nu ben ik nog niet zover. En dat wil ik ook niet. 'Liefde kennen en verliezen' of 'nooit te hebben liefgehad' is een waardeloze keuze. Het is beter liefde gekend te hebben en altijd beste vriendinnen te blijven. Dát had ik gewild voor jou en mij.

Gatver, ik ben zo ziek van al dat huilen om jou. Verdomme. Hoe verwerk je het verlies van je beste vriendin?

Nee, echt: HOE?

Stem van dr. Rita: Het kost tijd om met een groot

trauma als dit om te gaan en het te verwerken, laat staan om het achter je te laten. Je bent nog in shock en dat is prima. Je moet nog een heleboel rouwfasen door. Misschien zul je je wel een hele tijd niet echt goed en jezelf voelen, en dat is ook prima.

Nou, het is dus níét prima met me.

Ik wou dat ze doodviel met dat traumagedoe. Ze mag erin stikken!

(Snap je? Doodviel? Hahahahahahaha *snik*)

Waarom probeer ik je nog steeds aan het lachen te maken? Trouw tot in de dood, denk ik.

(Dood! Wat een giller!)

Even serieus, er komt nog meer!

Echt wel. Ik kan niet slapen, omdat ik word achtervolgd door de spoken uit mijn verleden, die eindeloos, zonder onderbreking, alle hoogtepunten afspelen. Een kruising tussen een feelgood- en een horrorfilm. Pak wat popcorn en geniet ervan.

Ik ben beslist grappiger geworden nadat wij bevriend raakten, want eigenlijk was het mijn dagelijkse missie om jou aan het lachen te maken. Daar was ik goed in. Ik genoot ervan wanneer je lippen begonnen te trillen als ik een of andere rare random opmerking maakte.

(‘Wat zit daarin?’ ‘Arrrrtisjok.’ ‘Ah! De lievelingsgroente van een piraat.’ Ik vond het leuk hoe de kleinste dingen veranderden in privégrapjes, die we in ons piratentaaltje zolang mogelijk als pingpongballen tussen ons heen en weer lieten stuiteren: ‘Inderdaad, maatje, maar liefst wel van de barrrrr-becue.’ ‘Van wie weet je dat, ouwe zeerat?’ ‘Jack de Farrrrrrmer.’ ‘Die landrot.’ ‘Vervang hem door een aardvarrren!’ ‘Stuur hem naar Antarrrrrctica!’

'Naar brrrrre oorden.')

Ik vond het leuk hoe anderen naar ons keken als we op dreef waren: deels geamuseerd, deels jaloers, deels bewonderend, deels onzeker. Hoe ze meelachten alsof het over hen ging, maar de grappen nooit helemaal begrepen. 'Zo is het toch, John?' 'Zo is het, John.' Hoe graag ze bij ons wilden horen. Niet dat we hen buitensloten – zo gemeen waren we niet – maar behalve jou had ik niemand nodig en jij niemand behalve mij, en de meeste mensen wisten dat.

Nou ja, dat is niet waar. Jij had wél andere mensen nodig. Jij had publiek nodig.

Je trok mensen naar je toe en hield hen dan op een armlengte afstand. Ze mochten nooit echt dichtbij komen. Maar mij liet je wel toe. Ik hield van de echte jou, met al je fouten.

Was dat maar genoeg voor je geweest.

Ik weet precies hoe je hierop zou reageren. Ik zie je duidelijk voor me. Je liet je kin op je beide handen steunen, sperde je ogen wijd open en zei: 'Ga door, dr. Randy,' met zo'n nepserieuze stem dat ik een kussen naar je gooide als ik er een had. Maar ik ben de dochter van niet één, maar twee kinderpsychologen. Psychologiseren zit in mijn bloed; of psychopaat zijn, kies maar.

Maar ja, eigenlijk begrijpt niemand ons gevoel voor humor écht. Daardoor voel ik me wel een beetje belazerd, als je erover nadenkt. Ik ben de hele zomer bezig geweest om mijn act te perfectiëren voor een publiek van één, en nu ben ik mijn publiek kwijt.

Heb ik al gezegd dat ik je mis?

Misschien herinner je je nog wat ik je verteld

heb over de eerste (en enige andere) keer dat ik op kamp ben geweest, in de zomer voordat ik naar groep zeven ging. De meiden in mijn huisje waren doodeng. Ze vormden kliekjes en ik bleef altijd een buitenstaander. Nooit werd ik betrokken bij leuke dingen of grapjes, maar ik kreeg pas in de gaten hoezeer ik erbuiten viel, en dat ze allemaal een hekel aan me hadden, op die avond dat ze Ollie ophingen.

De week voordat ik op kamp ging had ik heel diep nagedacht over welke van mijn lievelingsknuffels mee mochten. De knuffels die het niet haalden zou ik missen, maar ik dacht dat ik er beter maar één kon meenemen om niet te kinderachtig te lijken, en als ik de goede koos zou ik zeker cool lijken. Het kon geen teddybeer zijn of een knuffel die er te dierbaar of te nieuw uitzag. Het moest er een zijn die eigenzinnig en interessant overkwam, een maatje dat mij interessant deed lijken. Eentje die zo leuk was dat anderen hem stiekem zouden willen hebben, maar ook weer zo excentriek dat hij er bijna ironisch zou uitzien tegen het kussen op mijn bed. (Ja, nu krimp ik ook ineen bij dat hele gedoe. Wat was ik toch een sukkel.)

Ollie, de sjofele babystruisvogel met zijn lange nek, won. Ze was een van mijn liefste dierenvriendjes: stoer en een tikje klunzig, met een vriendelijk, maar intelligent snoetje. Ik was dol op haar bolle grijze lijfje en schattige snaveltje, en haar pluizige witte kopje voelde zacht aan tegen mijn kin als we in het donker tegen elkaar aan lagen.

Geen van de andere meisjes in mijn huisje bracht een knuffel mee, of als dat wél zo was hadden

ze hem verstopt in hun weekendtas. De coolere, chiquere meiden hadden make-up bij zich: oogschaduw in honderd tinten; plastic doosjes vol gels, poeders, potloden, crèmes en kwasten. Ze gingen op elkaars bed zitten, maakten elkaar op en deden elkaars haar, wreven parfummonsters op polsen die ze uitstaken om er goedkeurend aan te laten ruiken.

Ik bestudeerde hoe ze met elkaar praatten voor het geval ik de kans kreeg er ook bij te horen.

Nooit werd ik uitgenodigd voor die make-overs, al was ik er wel bij, een bed of twee verderop. Ik zat in kleermakerszit met een boek in mijn schoot en probeerde er toeschietelijk uit te zien, maar niet wanhopig. Bereid om gestoord te worden, maar wel bezig. Maar net als op school bleef ik een buitenbeentje. Ik deed er niet toe. Ik was oninteressant en werd niet gezien.

Maar op een dag zag een van de meisjes Ollie en vroeg naar haar. Ze was nieuwsgierig, gaf complimentjes en om ons heen verzamelden zich andere meiden die kirrend riepen hoe lief Ollie wel niet was. Ik liet sommigen haar zelfs vasthouden. Mijn hart sloeg al die tijd twee keer zo snel, zo blij en opgewonden was ik dat ik eindelijk vrienden maakte.

Toen de grote bel luidde die ze gebruikten om etenstijden en activiteiten aan te kondigen, vertrokken we naar het middagprogramma. Ik doopte lange lonten in bakken met hete was; langzaam erin laten zakken en dan snel omhooghalen. Wachten en dan weer erin dopen. Ik bedacht dat kaarsen maken wel wat leek op vrienden maken: eerst langzaam – een beetje eentonig zelfs – en met veel geduld

in de eindeloos durende beginfase. Maar laagje voor laagje kon je iets stevigs opbouwen. Eindelijk leverde mijn doorzettingsvermogen resultaat op. Misschien zou ik die avond wel gevraagd worden mee te doen aan een make-over. Misschien zou ik morgen wel mee mogen spelen.

Toen ik naar het huisje terugging om een sweat-shirt te halen voor het eten was daar het meisje dat me van alles over Ollie gevraagd had. Zij en haar vriendin barstten in giehelen uit en eerst lachte ik breed terug, totdat ik zag wat ze – of iemand – gedaan had. Ollie hing aan de balken van het dak met een smerige schoenveter om haar nek. Op haar borst was een briefje geplakt waarop in blokletters stond: DODE VOGEL. Haar grote voeten en kleine vleugeltjes flapperden boven me.

Mijn hart kromp ineen van pijn en ik wilde op de bedden klimmen om haar te redden, maar ik verstarde ter plekke doordat de meisjes me vol verwachting aankeken. Ik wilde hun niet laten merken hoe geschokt ik was. Ik wilde hun niet geven waar ze op hoopten.

Ik probeerde mijn gezicht in de plooi te houden. 'O!' zei ik. 'Haha. Grappig hoor.'

Op hun gezichten zag ik een flits van onzekerheid, of misschien was het wel teleurstelling. 'Ben je niet boos?'

'Nee!' zei ik met nadruk. 'Het is hilarisch. Wie heeft dat gedaan?'

Ze verzekerden me dat ze het niet wisten, maar waren het met me eens dat het geniaal was, en ik liet Ollie hangen waar ze was, bleef verwoed lachen en liep achter hen aan naar de kantine. Vanbinnen

schreeuwde ik het uit. Ik wilde de meisjes wel hun ogen uitkrabben, hen laten jammeren zoals ik wel wilde jammeren. Ik wilde Ollie redden, haar in mijn armen wiegen en haar meenemen naar een plek waar ze veilig zou zijn voor deze gruwelijke vernedering. Maar dat deed ik niet. Ik kon het niet.

Ik liet haar in de steek. Ik verraadde het enige vriendje dat ik had.

Toen we die avond in het huisje terugkwamen, bungelde Ollie niet meer aan de dakbalken. De leidster die haar had losgeknipt gaf me haar terug met een paar strenge woorden over dat 'dit soort humor niet bij Camp Paddywack past', alsof ik zélf zoiets vreselijks met mijn knuffelvriendje had gedaan en meende dat zoiets léúk was. Ik verbeterde haar niet. Ik pakte Ollie aan, haalde de resten van haar strop weg en kroop samen met haar diep weg in mijn slaapzak. Ik wenste dat ik daar altijd verborgen kon blijven, of in elk geval tot het kamp voorbij was.

Tijdens de afspraak die ik gisteren bij dr. Rita had vertelde ik haar over Ollie. Ze wachtte met dat therapeutengezicht van ik-luister-echt en vroeg toen: 'Wat voelde je daarbij?' Ik barstte in tranen uit, niet vanwege die gemene meiden en Ollie, en omdat ik als haar beschermer en vriend had gefaald, maar omdat jij, toen ik jóú ditzelfde verhaal vertelde, me niet vroeg wat ik voelde; jij wist dat meteen, zonder dat ik het je hoefde te vertellen. Je blies je adem uit door je neus, als een dampende stier, en zei: 'Laat die meiden toch oprotten. Ze zijn het niet waard om de zachte veertjes van Ollies achterste te strelen,' zo venijnig dat het verhaal ineens grappig leek –

niet iets beschamends dat ik in mijn eentje had meegemaakt, maar een vernedering die jij voor mij opving, een zielige poging van die meiden om mij te kleineren. Een ervaring die we samen deelden.

Je vroeg me wat Ollie deze zomer deed en ik vertelde dat ik haar op mijn bed had geïnstalleerd met een exemplaar van *Anne van het Groene Huis*. Je knikte en zei: 'Goed zo. Ze verdient wel wat rust en afleiding.' Toen zetten we de Anne-serie af tegen de Emily-serie, Nancy Drew tegen Cam Jansen tegen Charlotte Holmes tegen Harriet the Spy en Beertje Paddington tegen Corduroy (een gelijkspel dat al snel werd beslist door Winnie de Poeh).

Ik heb nog nooit een vriendin gehad die zó veel voor me betekent als jij. Heeft betekend.

Maar daar wilde ik het niet wéér met dr. Rita over hebben, dus liet ik haar in de waan dat ik om die gemene meiden en Ollie hilde; om wat er vroeger gebeurd was, in plaats van om jou. Ik vertelde haar niet dat ik jou dat verhaal ook had verteld. Want ik krijg steeds meer het gevoel dat hoe meer ik over jou praat, hoe minder iemand het begrijpt en hoe verder weg ik van je ben – van de échte jij, ook al is het pas twee weken dat je er niet meer bent – hoe minder goed ik je in woorden of zelfs herinneringen kan vangen. Ik kan je niet écht aanwezig houden door verhalen (zoals jij alles écht kon maken door te vertellen). Ik wil onze vriendschap niet uitleggen aan andere mensen die er niet bij betrokken waren. Ik wil alleen over jou praten met jóú. Maar dichterbij dan met deze brieven kan ik niet komen.

Er is nog een manier om kaarsen te maken die ik die zomer geleerd heb, behalve de dompelmanier.

www.uitgeverijdefontein.nl

Oorspronkelijke titel: *Nobody Knows But You*

Verschenen bij HarperCollins

© 2020 Anica Mrose Rissi

Voor deze uitgave:

© 2020 Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling: Jeske Nelissen

Omslagafbeelding: Trevillion Images

Omslagontwerp: Miriam van de Ven

Grafische verzorging: Atelier van Wageningen

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 261 5368 6 (e-book 978 90 261 5369 3)

NUR 284, 285